

אידישע קינדער בעולם הילדים של ת"ת שמ"ע

"הבא ליטהר מסייעים בידו"

דבר המערכת:

דבר המשגיח:

בשבח והודאה לה' ובתפילה על העתיד אנו מגישים לכם תלמידי הת"ת עלון נכבד זה. אנו מקווים שעלון זה יהיה הראשון ושלאחריו יצאו לאור כל מדי שבוע בשבוע עלונים נוספים בהם יובאו דברים מרבנים שליט"א וכמוכן מהתלמידים. לפני שאתם ממשיכים הסתכלו נא למעלה על שם העלון, כך, אידשע קינדער! זה לא רק שם יפה לעלון אלא זו בעצם גם המהות והמטרה שלו. העלון הזה הוא של כולנו כל בני החבורה המיוחדת שלנו שנקראת "שמ"ע". כל אחד,

תלמידי הצדיקים, דבר ראשון ברצוני לאחל לכם מזל טוב לכבוד העלון החדש שיצא לאור בעזהשית החל מהשבוע... צדיקים, העלון הנו של כל תלמידי הת"ת וכלכם מזמנים להשתתף בו. (פרטים בדבר המערכת) השבוע בפרשת בלק, פותח בלעם הרשע בדברי נבואה, נשכחים על כלל ישראל, וכך הוא אומר: "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" ונשאלת השאלה, מדוע כפל בלשונו "כלביא.. וכארי" הרי שניהם שמוותיו של האריה ומה הבדל ביניהם? מסביר המגיד מעזריטש נשאכן, הלביא חלש יותר והאריה חזק

אבל ממש כל אחד מוזמן להשתתף בעלון אם זה בשליחת חומר מעניין, בין אם זה בדברי תורה - שאלה טובה גם אם אין לך תשובה, אולי משהו אחר ימצא תשובה ואולי זה יוכל להתפרסם בעלון הבא רעיון יפה, הלכה, אגדה, ובין אם זה להבדיל בכל נושא אחר, סיפור יפה, ידיעה מעניינת, חידות,

ממנו בהרבה, והכתוב בא ללמדנו שאם האדם משכים לקום ממיטתו בבקרו של יום, הרי שבתחלה הוא עדין בגדר "לביא" ואין הוא מספיק חזק להתגבר על יצרו שמטיל עליו עיפות ולא נותן לו להתחיל לעבד את השם יתברך, אבל באותו רגע שהוא מתחיל במצוה ורוצה להתגבר, מיד עוזרים לו מן השמים להמשיך ונותנים לו כח של אריה, כמו שאמרו חז"ל "הבא ליטהר מסייעים בידו" ואז הוא מצליח לקיים את דברי השלחן ערוך: "יתגבר כארי לעמוד בבקר לעבודת בוראו"...

השתתפותכם בעלון יכולה להיות גם על ידי זה שאם יש לכם רעיון איך לשפר, להיטיב, לקדם וכדו' את העלון ואת המטרה של ה"ביחד" שאנו רוצים להשיג על ידו, אתם לא שומרים את הרעיון לעצמכם אלא ניגשים למשגיח עד יום שלישי ומספרים את הגיגכם החשובים. זה ודאי יוכל להביא תועלת לכולנו. כאן המקום להביע את תודותינו לראש המוסדות הגאון הרב שלמה עופר שליט"א על פועלו ומאמציו המרובים עבור בני הת"ת בכל עת וזמן ובפרט על עידודו ועמידתו לימינו בהוצאת עלון זה.

צדיקים, כך זה בכל ענייני עבודת השם, גם בלמוד התורה, באהבת חברים ובכבוד הורים, בהתחלה קשה, לפעמים לא נעים ואין חשק... אבל ברגע שמתחילים ורוצים להתגבר, פתאום מרגישים שכמעט אין שום קשי כי מקבלים כחות משמים להצליח.

בברכה,
מערכת עלון
אידשע קינדער

מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לְמַעַן הָאֵמֶת

קִינָדֶר שְׂרִיבֵן

התלמידים נחמן אביעד, יוסף יהודה אילן הי"ו

“כִּי יִדְעֲתִי אֵת אֲשֶׁר תִּבְרַךְ מִבְּרַךְ” (כב, ו)

יש להבין - הרי כל כוחו של בלעם היה אך ורק לקלל, כי ידע לכוון את הרגע שבו הקב"ה כועס, אולם מנין שאב הרשע הזה כח גם לברך? אלא - ניתן להבין זאת עפ"י משל:

קבוצת אנשים יצאה פעם ליער עבות כדי לצוד חיות ובתוכם היה נוכל אחד רמאי ובעל גאווה. ראה הנוכל כי מרחוק עומד שועל ליד הנחל ושותה מים.

ניגש האיש אל מקום שגדלים בו קני סוף ושם כרת לעצמו קנה אחד איתו ניגש אל חבריו ושאל: האם אתם מאמינים כי עם הקנה הזה אשר בידי יכול אני להרוג את השועל הזה?...

דבר כזה לא יתכן - צחקו האנשים - מי שמע על קנה סוף שיכול להרוג שועל?... אין הדבר מתקבל על הדעת!

אם תתנו לי מאה דינרי זהב - אמר הנוכל - אראה לכם כי אני מסוגל לדבר הזה.

הסכימו חבריו לתת לו מאה דינרים אם יצליח לצוד ולהרוג את השועל בקנה שבידו. כיוון הנוכל את קנה הסוף ועשה עצמו כמכוון אל המטרה, וברגע הנכון השמייע קול הדומה ליריה ובו ברגע נפל השועל ומת...

חבריו שעמדו על ידו התפעלו מאוד ממעשה זה והתחילו באמת ובתמים להאמין בו שהוא בעל תכונות מיוחדות המסוגל עם קנה רצוף להרוג שועל מרחוק.

אבל הם לא ראו, כי מן הצד השני של היער עמדו ציידים אחרים ובידם רובים אמיתיים והם המה אשר כינוו וירו בשועל והמיתוהו...

רק הנוכל הערום הזה, שהייתה לו ראייה רחוקה מאוד, ראה אותם מתכוננים ומתכוונים לצוד את השועל, וכאשר ראה שהשועל נמצא כבר על הכוונת של הציידים נתן הוא את הצעקה כאילו הוא יורה ברובה אמיתי.

כן הוא גם הנמשל - בלעם הרשע היה איצטגנין גדול היודע מה יקרה עם איש פלוני בעתיד, וכאשר היה רואה באיצטגננותו שאיש זה או אחר מזלו עומד להאיר לו, בא אליו ואמר לו: "אם ברצונך שאברך אותך שתהיה עשיר גדול שקול לידי סכום כסף נכבד ותהיה בטוח שברכתי תתקיים".

וכאשר ראו הגויים ש"ברכתו" מתקיימת, הוציאו עליו שם: "אשר תבורך מבורך". אבל באמת ברכת בלעם הייתה ריקה מכל תוכן, ולא היה לו שום כח לברך מעצמו...

(ר' שמחה בונים מפרשיסחא)

רבי פנחס מקוריץ אמר "נשמתו תצא, אך מפי לא יצא דבר שקר" תלמדו של רבי רפאל מברשיד הלך בעקבות רבו הגדול והיה מוכן ומזמין למסר את נפשו בפעל ולא להוציא מפיו דבר שקר, על כך מספר במעשה הבא:

יהודי אחד עבר על חקי המדינה, מכר סחורה אסורה, ונתחייב עונש קמור למלכות, השופטים הסכימו שאם הצדיק רבי רפאל מברשיד יעיד כי היהודי חף מפשע יפטרוהו לביתו לשלום.

רבי רפאל שכל חייו עמל על שלמות מדת האמת לא יכול היה לקבל עליו אותה השבועה, הרבה אולי כדאי שהלה יענש ואף בתמורות אף לא תעקר האמת, אשת הנאשם וילדיה לא נתנו לר' רפאל מנוחה, וכבו בביתו ימים רבים השקם וערב, כי יזרה הטר לעצמו.

ר' רפאל הרחמן, שמיעודו לא השיב פני אדם ריקם, והיה מוכן להפקיר את נפשו ומאודו בשביל דמעה אחת מישראל, הקשיח הפעם את לבו ולא נשמע לתחנוניהם, בהגיע מועד האחרון למתן השבועה, בכחה המשפחה תמוררים ולא זזה מביטו כל היום.

הלילה ירדו ר' רפאל יושב בחדרו סגור ומסגר, יודע הוא כי מחר הוא יום הדין של היהודי, בעל האשה והבנים, ובקדו להצילו ולהשיבו לביתו, אך איך יעשה את הנבילה הזאת להעיד שקר? כל ימיו הוא לחם למען האמת, השקם והעירב השיף והכריזו, כי השקר הוא אבי אבות השמאיה, ואלו האמת היא מקור כל קודש, חותמו של הקב"ה יסוד לכל עבודת האדם עלי אדמות ועקר העקררים, כל ימיו מסר את נפשו עבור האמת, ועתה בזקנותו ילך להעיד ולהשבע לשקר?

הוא לא יעשה את הצעד הזה!!! אך המשיך להרהר לעמת זאת, הרי הצלת היהודי ומשפחתו תלויים רק בו, ומה יהיה עתה? לאיזה מבוי סתום נקלע?

ויתן את קולו בבכי: אֵנָּה הַשֵּׁם! קח נא את נפשי ממני, קחני מן העולם השפלה הזה, ובלבד שלא אוציא דבר שקר מפיו!

זכה התמוגג בבכי כל אותו הלילה...

הבקר אור בעוד כמה שעות מסתים מועד העדות, והמבשר נחפו לבית רבי רפאל לבשר לו, כי הנאשם הודה מעצמו על חטאתו, כי לא חפץ שבגללו ישובו עו לשקר את הצדיק, כשפתח את הדלת ונכנס לחדרו של רבי רפאל, והנה רבי רפאל שוכב ללא רוח חיים.

כי שמעה ה' קול בכיו, שמעה תחנתו, ה' תפלתו לקח.

הֲלֹצָה חֲסִידִית מְסַפֶּרֶת עַל כֹּפֵה חֲסִידִים שֶׁנִּבְנְסוּ אֶל הַרְבֵּי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ חֲזוּק.

הִיא זֶה בְּשִׁבּוּעַ שֶׁל פְּרִשְׁת בִּלְק וְהַרְבֵּי בְּרִצּוֹנוֹ לְעוֹרָרִים וְלַחֲזִיקִים בְּעֵנֵן אֶהְבֵּת חֲבָרִים אֲמַר לָהֶם בִּי בִּלְק זֶה רֵאשִׁי תְבוֹת "וְאֶהְבֵּת לְרַעַךְ כְּמוֹךְ".

אֶחָד הַחֲסִידִים עָזַר עָז וְאָמַר לְרַבִּי שָׁזָה לֹא מְסַתֵּדֵר.

עָנָה לוֹ הַרְבֵּי מַה לֹא הִבְנַת? בִּי זֶה כְּמוֹ וְ בִּנְגֵד וְאֶהְבֵּת לְ כִּנְגֵד לְרַעַךְ וְכִי זֶה כְּמוֹ בִּי בִּנְגֵד כְּמוֹךְ. פָּנָה הַחֲסִיד לְרֵבּוֹ וְאָמַר: "בְּמַחֲלָה מְבֻדָּדֶכֶם, זֶה לֹא מְסַתֵּדֵר - עַם שֶׁטִּימַט נִישְׁטוּ!".

עָנָה לוֹ הַרְבֵּי: בּוֹדֵאי שְׁלֹא מְסַתֵּדֵר... מַה חֲשַׁבְתָּ שֶׁ "וְאֶהְבֵּת לְרַעַךְ כְּמוֹךְ" זֶה רַק בְּשִׁמְסַתֵּדֵר, רַק בְּשִׁהְבֵל מִתְאִים?

וְאֶהְבֵּת לְרַעַךְ כְּמוֹךְ זֶה גַם בְּשִׁלֹא מְסַתֵּדֵר, גַּם וּבְעַקֵר בְּשִׁלֹא הִבֵּל מִתְאִים..."

סיפור לשולחן שבת

“וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור”

על אחד מגדולי הרבנים הדרשנים בפולין, שהצליח לרכז סביבו גם בני נוער רבים, החלו הבריות לרנן כי שוזר הוא בדרשותיו כמה רעיונות “נפסדים”, ובעקבות זה פנו כמה צעירים ממאזינו לרוח תנועת ההשכלה. החוגים החרדיים באותה עיר פתחו מיד במאבק חריף ברב ודרשו התפטרותו ממשרתו. באסיפת בני היישוב, קם הרב ושאל את מתנגדיו: הרי נוהג אני לפי כללי ה”שולחן ערוך”, לבוש כשאר הרבנים – מה מצאתם להיטפל אלי ולגזול פרנסתי ופרנסת בני ביתי?

קם אחד הלמדנים, מראשי המתנגדים לרב, ואמר לו: שנינו במסכת אבות (ה, יט) – מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע. והנה תמוה הדבר, שהשאלה כאן מתייחסת לתלמידים ולא לרבותיהם?

התירוץ לכך הוא, שפעמים רבות אין רואים שוני של ממש בין רב לרב בהליכות יום יום, וכל ההבדל ביניהם מתגלה רק אצל תלמידיהם...

וזוהו תלמיד המעיד על רבו!

“אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב”

בימין של הצאר אלכסנדר השלישי, יצא שמו של הרב איגנאטייב כמי ששונא את היהודים וגזר עליהם את הגזרות הקשות ביותר שיכל לגזור.

יום אחד הפיצו האנטישמיים שמועה, שהברון גינצבורג עורך מגבית כדי לשחד את הצאר, וכשנפגשו השניים שאל הצאר את הברון: שמעתי, שרצונך לתת לי כסף, וכמה למשל, בדעתך לתת לי?

השיב לו הברון גינצבורג: אם תאמר סכום כסף כפי שוויים של היהודים בעיניי – הרי שכסף כל כך רב אין נמצא בעולם, ואם תאמר סכום כפי שוויים של היהודים בעיניך – לכך אני מוכן ומזומן בכל שעה.

(מלה בסלע)

“הן עם לבדד ישכן ובגויים לא יתחשב”

מעשה בבעש”ט שחזר מהמקווה, ועברו על ידו חבורה של ישמעאלים, שנראה היה כי מתכוונים לפגוע בו. בינתיים שמע הבעש”ט את אחד הפרחחים אומר לחברו: הזהר מן היהודי הזה שלא יגע בך ויטמא אותך.

אמר הבעש”ט: זה פירוש הכתוב: “הן עם לבדד ישכן” – זה שעם ישראל יכול להישאר בהתבודדותו בייחודו ובקדושתו, אף על פי שהוא מעורב בין האומות “ובגויים לא יתחשב” מפני שלא מחשיבים אותו, שמביטים עליו כעל יצור שפל ואינם רוצים שיתחבר עימהם.

זוה מזלנו, הוסיף, שאלמלא כן מי יודע אם היה עוד יהודי בנמצא.

(”דגל מחנה אפרים”)

החידה השבועית

כתוב את המילה הנכונה מהפסוק

כְּבִישׁ סְלוּל עַל יַם מֶהָ?

התשובה בתרגום אונקלוס פֶּרֶק כ' פְּסוּק י"ט

את התשובות ניתן להכניס לתיבת “משמרת השלום” עד ליום שלישי בין העונים נכונה תיערך הגרלה

קינדער שרייבן

התלמידים נחפזו דוד פרסיאנו, טען אינדיג הי"ו

“האמנם לא אוכל כַּבְדֶּךָ” (כב, לו)

ברש"י: נתנבא שסופו לצאת מעמו בקלון. ולכאורה, כיצד ידע בלק מראש, שבלעם ייצא בקלון? נסביר זאת במשל:

פעם הביאו רופא ממחה לבדוק חולה. בדק הרופא את החולה במשך שעה ארוכה, ואחר אמר: “את התשלום אני רוצה כבר עכשיו, באופן מיידי”.

אמרו לו: “דבריך מבטלים את החולה עד מוות, הוא חושש שעותיו ספורות!”

“איך זה” – שאל הרופא – “מלמדת דרישת התשלום על מותו הקרב של החולה?”

ענו לו בני ביתו של החולה: “אם אתה דורש תשלום דוקא עכשיו, הוא מבין שלא יהיה מצדך ביקור נוסף אצלו לעולם...”

והנמשל: כאשר הגיע בלעם אל בלק, הוא דרש מיד את הכסף ואת הכבוד. אמר לו בלק: “הרי אם תצליח יהיה לך כבוד רב, ואף ממון רב תוכל לקבל ללא כל קושי”.

מהעובדה שאתה דורש כסף וכבוד עכשיו, באופן מיידי, אני מבין שאינך צופה הצלחה מובטחת, וממילא אתה יודע שיהיה לך קשה, לאחר מעשה, לקבל את הכסף ואת הכבוד... “על כן” – האמנם לא אוכל כבדך”.

(המגיד מדובנא)

התלמיד דוד פרס הי"ו

“וַיִּקַּם בְּלַעַם בְּבִקְרֵי וַיֹּאמֶר אֶל שְׂרֵי בְּלֶק לִכֹּן אֶל אֲרַצְכֶם”

מה גרם לזריזותו של בלעם לשלחו מביתו מבעוד בוקר? אלא צר עין רשע זה מיהר לשלחם קודם הגעת זמן פת שחרית כי חש שיתעכבו בעיר ואז סעודתם עליו.

(אור החיים)

הלכה שבועית פארמית

“פְּרִיסַת מִשְׁפַּח עַל הַפֶּתַי”

בְּשִׁבְתָּא אֲבָלִינָן “לְחֵם מוֹשְׁנָה” לְדוּכְרָנָא נִיסָא דְתוּי וְיִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא וְתוּי נְחִית לְהוּי בְּמוֹשֶׁד אֲרַבְעֵין שָׁנִין מִנָּא מִן שְׁמַיָא, וּבְמַעְלֵי שְׁבִתָּא תוּי נְחִית לְהוּי תְּרִין לְחָמִין, וְתַהוּא לְחָמָא תוּי לְהַ טְלָא מִתּוֹתָהּ וְטְלָא עֲלוּתוּי מִשּׁוּם תְּכִי אֲנָן נְמִיר מִיָּנָן וּפְרִסִינָן מִפְּהַ מִתּוֹתָהּ לְחָמָא, וּמִפְּהַ מַעְלוּתוּי.

(מור א"ה סי' רע"א)

מהנעשה בת"ת

לקראת אסיבת שנה פרק
הקרב ובא, התגשרו התלמידים
על תוכנית השלמות, כא"כ
שנת תוכנית עידוד אבחנים על
פרקים שאינם.

כיתות 4-13 השבוע ביום
רביעי אלו ו"ה קידשו שם
שאני בהתנהלות התפארת.

אצל טוב אכיות ד' ה' שש
בבא"ם "הכיתה התיקה בותר".
כאות, הוקרה התלמידים יצאו
השבוע לתפילות שחרים בקרב
רחל, התפלו שיצאו אלות
באלות, התורה אל שות, עת רוח
אברא, ושש הוריהם לרוות
רב עת, התפלו על כל תלמידי
הת"ת אל אלה השמרה ב"ה.

בס"ד התחדש בארון אפואר
לספרייה, התחדשו כללי
הספרייה, התלמידים קיבלו את
הבשורה בהתלהבות.

הזרעים בדמעה ברינה יקצורו

מבצע שונה פרקו

תוכנית שינון וחזרה לשבוע הקרוב

מסכת עירובין פרק א'	מ:	כתה ו'
מסכת עירובין פרק ד'	עד	
מסכת פסחים פרק ח'	מ:	כתה ו'
מסכת פסחים פרק י'	עד	
מסכת שבת פרק יג'	מ:	כתה ח'
מסכת שבת פרק טו'	עד	

ראש השנה פרק א' כתה ד'

חזרה על פרקי משניות

מזל טוב לחברינו היקר לרגל הבר מצווה
כמר שלמה נחמן יארוביץ הי"ו
מאחלים המלמד וחברי הכיתה

מזל טוב לחברינו היקר
כמר שמעון בן חיים הי"ו
לרגל זכייתו בהגרלת מבצע "אדרבא"

ומני השבת בירושלים

בניסה 19:12
יציאה 20:30
ר"ת 21:14